

DODATEK do tygodniówki

TEMAT TYGODNIA - dla ułatwienia dostępny również w numerze Tygodniówka 2/2024

Działalność nierejestrowana a zwolnienie z VAT

Ustawa Prawo Przedsiębiorców zezwala na prowadzenie przez osoby fizyczne działalności nierejestrowanej. Jak wskazano w art. 5 ust. 1 ww ustawy:

*Nie stanowi działalności gospodarczej działalność wykonywana przez osobę fizyczną, której przychód należny z tej działalności nie przekracza w żadnym miesiącu **75% kwoty minimalnego wynagrodzenia**, o którym mowa w ustawie z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2020 r. poz. 2207), i która w okresie ostatnich 60 miesięcy nie wykonywała działalności gospodarczej.*

Zatem osoba fizyczna może prowadzić działalność nierejestrowaną jeśli:

- przychody z tej działalności w żadnym miesiącu nie przekraczają 75% kwoty minimalnego wynagrodzenia - limit ten od stycznia do czerwca 2024 roku wynosi **3181,50 zł**, a od lipca 2024 roku do 31 grudnia 2024 – **3225,00 zł**.
- w okresie ostatnich 60 miesięcy nie wykonywała działalności gospodarczej.

Fakt, że działalność jest nierejestrowana nie zwalnia jednak z obowiązku przestrzegania przepisów odnoszących się do podatku dochodowego czy VAT.

Zgodnie z ustawą o podatku od towarów i usług, opodatkowaniu podatkiem VAT podlega między innymi odpłatna dostawa towarów i odpłatne świadczenie usług realizowana przez podatników i wykonywana w ramach działalności gospodarczej w rozumieniu ustawy o VAT.

Podatnikami zaś, zgodnie z art. 15 ust. 1 są *osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne, wykonujące samodzielnie działalność gospodarczą, o której mowa w ust. 2, bez względu na cel lub rezultat takiej działalności.*

W art. 15 ust.2 ustawodawca wskazał natomiast, że:

działalność gospodarcza obejmuje wszelką działalność producentów, handlowców lub usługodawców, w tym podmiotów pozyskujących zasoby naturalne oraz rolników, a także działalność osób wykonujących wolne zawody. Działalność gospodarcza obejmuje w szczególności czynności polegające na wykorzystywaniu towarów lub wartości niematerialnych i prawnych w sposób ciągły dla celów zarobkowych.

Powyższe przepisy wskazują jednoznacznie na obowiązek przestrzegania ustawy o VAT przez osoby prowadzące działalność nierejestrowaną. Mogą one oczywiście korzystać ze zwolnienia z VAT, przewidzianego w art. 113 ust. 1 i 9 ww ustawy. Zwolnienie to przewidziane jest dla sprzedaży dokonywanej przez podatników, u których wartość sprzedaży nie przekroczyła łącznie w poprzednim roku podatkowym kwoty 200 000 zł. oraz sprzedaży dokonywanej przez podatnika rozpoczynającego wykonywanie działalności w trakcie roku, jeżeli przewidywana przez niego wartość sprzedaży nie przekroczy w proporcji do okresu prowadzonej działalności kwoty 200 000 zł.

Z uwagi na warunki jakie musi spełniać działalność nierejestrowana odnoszące się do limitu przychodów, nie ma wątpliwości, że każda działalność nierejestrowana może korzystać z powyższego zwolnienia.

Pamiętać jednak należy o przesłankach negatywnych do jego stosowania określonych w art. 113. ust 13 ustawy o VAT. Z możliwości takiej wyłączeni są m.in podatnicy:

A. Dokonujący sprzedaży:

- towarów wymienionych w załączniku nr 12 do ustawy o VAT (metale szlachetne i złom z nich, wyroby jubilerskie)
- towarów opodatkowanych podatkiem akcyzowym, z wyjątkiem: energii elektrycznej, wyrobów tytoniowych i samochodów osobowych innych niż nowe, zaliczanych, na podstawie przepisów o podatku dochodowym, do środków trwałych podlegających amortyzacji
- budynków, budowli lub ich części - w określonych przypadkach
- terenów budowlanych
- nowych środków transportu
- towarów na odległość (przez internet) towarów takich jak:
 - a) preparaty kosmetyczne i toaletowe
 - b) komputery, wyroby elektroniczne i optyczne
 - c) urządzenia elektryczne i nielektryczny sprzęt gospodarstwa domowego
 - d) maszyny i urządzenia niesklasyfikowane gdzie indziej
- hurtowej i detalicznej części do:
 - a) pojazdów samochodowych
 - b) motocykli

B. Świadczący usługi:

- prawnicze
- w zakresie doradztwa (z wyjątkiem doradztwa rolniczego)
- jubilerskie
- ściągania długów, w tym factoringu

C. Nie posiadasz siedziby działalności gospodarczej w Polsce.

Jeśli więc podatnik w ramach działalności nierejestrowanej nie będzie świadczył usług ani też dokonywał dostaw określonych w powyższym artykule, będzie mógł korzystać ze zwolnienia podmiotowego z podatku VAT.

Stanowisko takie potwierdza Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej w interpretacji o numerze 0111-KDIB3-3.4012.665.2021.1.JSU z dnia 1 marca 2022 r.

Jak wskazano w interpretacji:

Mając na uwadze okoliczności sprawy oraz powołane przepisy należy stwierdzić, że skoro w ramach prowadzonej działalności nie będzie Pani wykonywała czynności, o których mowa w art. 113 ust. 13 ustawy, nie będzie Pani świadczyć usług jubilerskich ani nie będzie dokonywać dostawy towarów określonych w załączniku nr 12 do ustawy o podatku od towarów i usług oraz przewidywana wartość sprzedaży w proporcji do okresu prowadzonej działalności gospodarczej w roku podatkowym nie przekroczy kwoty 200 000 zł, to będzie Pani mogła korzystać ze zwolnienia określonego w art. 113 ust. 1 ustawy o podatku od towarów i usług, pod warunkiem, że nie przekroczy Pani limitu określonego w art. 113 ust. 1 ustawy o podatku od towarów i usług.

Należy jednak zaznaczyć, że w sytuacji, gdy w trakcie roku podatkowego wartość sprzedaży w ramach prowadzonej przez Panią działalności gospodarczej, przekroczy kwotę 200.000 zł - stosownie do art. 113 ust. 5 ustawy - zwolnienie podmiotowe straci moc z chwilą wykonania czynności, którą ww. kwota zostanie przekroczona. Prawo do omawianego zwolnienia również straci Pani, gdy zacznie wykonywać którąkolwiek z czynności, o których mowa w art. 113 ust. 13 ustawy.

Interpretacja jest o tyle ciekawa, że podatnik wnioskujący o jej wydanie w ramach działalności nierejestrowanej planuje sprzedawać wykonywaną przez siebie ręcznie biżuterię. Dyrektor KIS podejmuje więc w niej także kwestię prawidłowego zakwalifikowania usług do usług jubilerskich wykluczających zwolnienie podmiotowe z VAT.

Osoby fizyczne mogą również korzystać ze zwolnienia z VAT ze względu na zwolnienie przedmiotowe lub/i przedmiotowo/podmiotowe określone w art. 43 ust. 1 ustawy o VAT.

Dodatkowo działalność nierejestrowana nie zwalnia z tych obowiązków, które dotyczą wszystkich podmiotów działających w określonych branżach, i które nie są związane z wysokością przychodów. Dotyczy to m.in. konieczności przestrzegania wymogów sanitarnych czy obowiązku rejestrowania transakcji za pomocą kasy fiskalnej. Obowiązek rejestrowania transakcji przy pomocy kasy fiskalnej, podobnie jak prowadzenie działalności, która nie korzysta ze zwolnienia z VAT z uwagi na wartość sprzedaży, powodują konieczność uzyskania numeru NIP, także w przypadku działalności nierejestrowanej. Przepisy o działalności nierejestrowanej nie zmieniają ogólnych zasad podlegania ubezpieczeniom społecznym przez osoby nieprowadzące działalności gospodarczej.